

Posudok na habilitačnú prácu PaedDr.Lenky Pasternákovéj,PhD.

„Hodnotová orientácia detí v rodinách vybraných štátov strednej Európy“
Pedagogická fakulta Univerzity Konštantína Filozofa. Nitra 2012, 189 strán
/176 strán textu, 9 strán literatúry, 4 strany príloh/.

Humanisticko-kultivačné procesy v kreativizácii osobnosti predstavujú s víziou žitia v treťom tisícročí veľmi zložitú štruktúrovanú javy. Čím viac a hlbšie vstupujeme do konkrétnych oblastí edukačného pola, tým sa nám odкрývajú aktuálne významné roviny vstupujúce do zóny pôsobiacich faktorov na vyvíjajúcu sa osobnosť.

Ich obsahovo-procesuálna projekcia má zložitú rozvrstvenú v celej integrite a konkretizácii jednotlivých sfér výchovy a vzdelávania a im zodpovedajúcich edukačných integračných procesov. Popri iných sférach výchovy svoju významnú doménu tu predstavuje hodnotová výchova a hodnotová orientácia.

V takto poňatej koncepcio-štrukturalnej koncepcii má svoje miesto i predložená habilitačná práca Dr. Lenky Pasternákovéj, Ph.D.

Všeobecne-teoretické a metodologické východiská i celá metodika skúmania sú široko koncipované, utvárajú dobrú bázu k teoreticko-analytickému, k teoreticko-syntetickému a empirickému skúmaniu predmetne vymedzenej problematiky.

Autorka na základe dlhoročného profesne-odborne kontinuálneho bádania v bezprostrednej spätosti so „živou empiriou“ usilovala sa preniknúť do zložitej spoločensky a edukačnou praxou nedostatočne akceptovanej a odborne nedostatočne rozpracovanej axiologickej, axiologicko-postojovej, axiologicko-motivačnej problematiky ťažiskovo smerujúcej k hodnotovej orientácii v rodinnom prostredí v krajinách stredoeurópskeho prostredia /Slovensko,Čechy, Poľsko/.

Tento široký záber skúmaného javu /hodnotovej orientácie detí/ je významný a žiaduci, bez ktorého ťažko možno chápať vlastnú podstatu a mnohodimenzionálnu „ukotvenosť“ a podmienenosť dynamiky a variabilnosti hodnôt, postojov, motívov k určujúcim faktorom a javom v personálnej i sociálnej rovine v utváraní osobnosti dieťaťa.

Z tohto pohľadu habilitantka preukázala svoju erudovanosť, profesnú kompetentnosť, široký problémový nadhľad v stredoeurópskom odbornom zábere, „cit pre mieru“, pre formulovanie možných odborných stanovísk.

Habilitačný spis predstavuje koncízne dielo obsahovo situované do dvoch základných rovín. Prvá rovina predstavuje teoreticko-syntetizujúcu poznatkovú štruktúru k predmetne skúmajúcej problematike. Širšie extenzívne zameranie v reflexii a prienikových vzťahov viacerých humanistických disciplín je žiaduce a významné. Inak ťažko možno preniknúť do podstaty procesuálnych rovín výchovy k hodnotovej orientácii, resp. „integrujúcej“ hodnotovej výchove.

Autorka preukázala svoj vysoký stupeň konzistentnosti, do „hlbky“ pozná problematiku, rozumie jej, stále vidí jej zložitú, širokospektrálnosť. Tematicko-

problémový záber, obsahové štruktúrovanie jednotlivých častí má svoju odbornú projekčnosť.

Plne akceptuje rôznorodosť prístupov autorov, postojov a kontextov správania predmetovej problematiky, „tvorí však vlastný kontext“ poňatia explanácie argumentačného pola a kauzálno-vzťahových súvislostí. Očakával som „otvorenie“ edukačno-axiologickej pozície hodnôt, s určujúcim akcentom na morálnu dimenziu.

/Pedagogická antropológia a pedagogická axiológia sú významne sa rozvíjajúce pedagogické disciplíny./

Procesuálne aspekty hodnotovej orientácie a funkčnosť výchovných činiteľov v plnej kompetentnosti autorka rozpracovala fundovaným spôsobom vo finalizujúcej teoretickej časti práce.

Druhá rovina je projektovo empiricko-výskumná. Habilitantka tu preukázala svoju odbornú zdatnosť a plnú kompetentnosť pre vedeckú empirickú výskumnú prácu. Postavený a realizovaný výskumný projekt spĺňa štandard habilitačnej práce.

Tvorba celého projektu, štýl napísania a spracovania je vedecky obsažná, precízna a zrozumiteľná, s výraznou kreatívnou invenciou autorky a jej pevného vzťahu s danou realitou, v hlbavého porozumenia a poznania prostredia skúmanej problematiky.

Osobne oceňujem explanáciu, detailnú deskripciu, uvážlivú a náležitú argumentáciu metodiky výskumu. Uznanie si zaslúži i celá formálna a jazyková stránka práce.

Z á v e r : Habilitačná práca PaedDr.Lenky Pasternákovej,PhD. spĺňa všetky požadované kritéria kladené na tento druh kvalifikačnej práce.

Vychádzajúc z komplexného posúdenia vedecko-odbornej, publikačnej a pedagogickej činnosti autorky navrhujem udeliť vedecko-pedagogický titul „docent“ v odbore 1.1.4. Pedagogika.

Bratislava, 1.2. 2013

Prof.PhDr.PaedDr.Martin Žilínek,PhD.